

Is dit geen vreemd slot?

Dit is het dus, het slot van het tweede boek van Lukas, de 'Handelingen van de apostelen'. Ik weet niet hoe het op jou overkomt, maar mij verbaast het, zo'n slot. Het is een heel verslag over een nogal ingewikkeld gesprek tussen Paulus en de Joodse leiders in Rome. Vervolgens horen we dat Paulus gevangen zit en het Evangelie doorgeeft aan degenen die op bezoek komen. En dat is het dan. Eerlijk gezegd had ik iets héél anders verwacht. Veel eerder, in hoofdstuk 9, schrijft Lukas over de roeping van Paulus. Jezus verschijnt hem in een visioen, en vervolgens is Paulus drie dagen lang blind en zit hij te wachten in de stad Damascus. Dan komt er een volgeling van Jezus naar hem toe, Ananias, en Ananias heeft van Jezus Zelf déze boodschap gekregen: 'Ananias, ga naar deze man toe, want hij is voor Mij een uitverkoren instrument om Mijn Naam te brengen naar de heidenen (dat zijn de niet-Joden) en naar de koningen en naar de Israëlieten' (Handelingen 9: 15). Dus Paulus is uitgekozen door Jezus om de boodschap over Jezus zelfs naar de koningen te brengen. Nu komt Paulus in Rome en moet hij verschijnen voor de aller-, allerhoogste vorst: de Romeinse keizer. Dus ik zou dan verwachten dat het boek Handelingen dáárop uitloopt: op de ontmoeting van Paulus met de keizer. Ja toch? Maar dat gebeurt niet. De keizer blijft helemaal buiten beeld. We lezen niets over de ontmoeting van Paulus met de machtigste man op aarde. Natuurlijk is dit een bewuste keus van Lukas, geleid door de Heilige Geest. Want het gaat in het boek Handelingen niet om de kékizer, nee het gaat om Jezus! Hij is oneindig veel belangrijker dan de keizer! Het boek moet dus niet uitlopen op de keizer, maar op het Evangelie van Jezus, Zijn boodschap die de wereld ingaat!

En stel nou eens dat je filmmaker was, in Hollywood, en je zou het boek Handelingen moeten verfilmen. Hoe zou je dan eindigen? Als kijker wil je altijd graag een *happy end* zien. Nou, dat kan, want in de vroege kerk ging het verhaal dat Paulus na zijn onderhoud met de keizer vrijgelaten is. Volgens die overlevering heeft hij daarna een zendingsreis naar Spanje gemaakt. Toen werd hij opnieuw gevangen genomen en uiteindelijk in Rome veroordeeld door keizer Nero. Paulus zou toen onthoofd zijn. Maar zo'n film over Handelingen zou dus ook kunnen eindigen met Paulus, die vrijgelaten is na zijn eerste verantwoording bij de keizer, en die dan de haven uitzelt, op een schip, op weg naar Spanje. Prachtig slot! En Lukas zou ook op dié manier het boek Handelingen hebben kunnen afronden. Maar God is niet een God van het *happy end*, God is een God van de waarheid. Dus ook zo'n *happy end* vinden we niet aan het slot van Handelingen. Wat ook gekund had, en dat was natuurlijk wél eerlijk geweest, was een slot waarin Lukas zou vertellen over de marteldood van Paulus, onthoofd vanwege zijn geloof in Jezus Christus. En toch kiest Lukas daar niet voor. Waarom? Omdat het boek Handelingen geen levensbeschrijving is van Paulus. Nee, het gaat om Jezus! Het gaat om Zijn Evangelie! Nee, Lukas kiest heel bewust voor dít slot, zoals we het gelezen hebben. En in dat slot gaat het om twee dingen: (1) om Paulus' gesprek met de Joodse leiders, en (2) om die twee jaar waarin hij, vanuit zijn huis, het Evangelie doorgeeft. En op deze twee elementen gaan we nu verder inzoomen. Wat hebben deze twee elementen ons te zeggen?

1. Paulus' gesprek met de Joden: God blijft trouw!

Eerst dat gesprek van Paulus met de Joodse leiders. Heb je gemerkt wanneer dat gesprek plaatsvindt? Kijk maar mee in vers 16 en 17a: 'En toen wij in Rome aangekomen waren, droeg de hoofdmans de gevangenen over aan de overste van het leger, maar aan Paulus werd toegestaan op zichzelf te wonen met de

soldaat die hem bewaakte. En het gebeurde na drie dagen, dat Paulus hen die de voornaamsten van de Joden waren, bijeenriep.' 'Na drie dagen', staat er. De derde dag, dat is in de Bijbel altijd een bijzondere dag. Het is de dag dat God een doorbraak geeft. Op de derde dag wordt de profeet Jona door de grote vis uitgespuugd op het droge. Op de derde dag is Jezus op een bruiloft en verandert Hij water in wijn. En op de derde dag staat Jezus Zélf op uit het graf. En op de derde dag nadat Jezus verschijnt aan Paulus gaan zijn ogen weer open.

Op de derde dag na zijn aankomst in Rome ontvangt Paulus de Joodse leiders. Hij heeft huisarrest, dus hij kan niet zelf naar ze

toegaan, en daarom heeft hij ze uitgenodigd en komen zij nu bij hem. Blijkbaar heeft Paulus meteen bij zijn aankomst in Rome gedacht: 'Ik moet éérst de Joodse leiders spreken.' Waarom is dat? Paulus heeft in zijn leven héél veel weerstand en vijandschap ondervonden van de kant van zijn Joodse volksgenoten. Paulus was zelf ook een Jood, maar de haat tegen Jezus zat er diep in bij veel van de Joden die hij tegenkwam. Twee keer al heeft Paulus gezegd dat hij zich niet meer zal richten op de Joden, maar zijn focus op de heidenen zal richten. In Handelingen 13: 46 zijn Paulus en zijn vriend Barnabas in Antiochië, en dan staat er dit: 'Maar Paulus en Barnabas zeiden vrijmoedig (tegen de Joodse leiders in Antiochië): Het was nodig dat het Woord van God eerst tot u gesproken zou

worden, maar aangezien u het verwerpt en uzelf het eeuwige leven niet waard oordeelt, zie, wij wenden ons tot de heidenen.' En in Handelingen 18: 6 zegt Paulus hetzelfde tegen de Joden in Korinthe. Lukas vertelt: 'Maar toen de Joden zich verzetten en lasterden, schudde Paulus het stof van zijn kleren en zei tegen hen: Uw bloed zij op uw hoofd, ik ben rein; vanaf nu zal ik naar de heidenen gaan.' En toch, tóch is het éérste wat hij doet als hij in Rome komt: een bericht sturen naar de Joodse leiders. En op de derde dag zijn ze er! En wat zegt Paulus dan tegen hen? Hij zegt, in vers 20: 'Om deze reden dan heb ik u bij mij geroepen: om u te zien en met u te spreken, want *om de hoop van Israël* heb ik deze boeien om.' Bij die ontmoeting spreken ze een dag af en op die dag komt er een veel grotere groep Joden. Vers 23-24: 'En nadat zij voor hem een dag vastgesteld hadden, kwamen er velen naar de plaats waar hij verbleef. Hij legde het Koninkrijk van God aan hen uit en getuigde ervan, en hij probeerde hen, van 's morgens vroeg tot de avond toe, zowel uit de Wet van Mozes als uit de Profeten, te bewegen tot het geloof in Jezus. En sommigen lieten zich wel overtuigen door wat er gezegd werd, maar anderen geloofden niet.' Dus je ziet: er zijn twee reacties. Sommigen gaan geloven in Jezus, anderen niet. En dan komt Paulus met een citaat uit Jesaja 6, en dat is echt een confronterende profetie. In feite zegt God hier tegen Jesaja, 750 jaar vóór Paulus: 'Jesaja, zeg maar tegen de mensen dat ze je wel zullen horen, maar je niet zullen begrijpen, en dat ze je wel zien, maar je niet zullen opmerken, want het hart van dit volk is vet geworden, wat ik ook doe: ze bekeren zich niet!' En Paulus zegt: 'Zie je wel? 750 jaar geleden moest Jesaja dit al zeggen tegen het volk Israël van tóén. En nu is het nog precies hetzelfde! Jullie willen niet luisteren. Daarom keer ik mij vanaf nu tot de heidenen, tot de niet-Joden.' En dan staat er in vers 29: 'En nadat hij dit gezegd had, gingen de Joden weg, heftig onder elkaar redetwistend.' Waarom vertelt Lukas dit aan het einde van zijn boek Handelingen? Waarom deze uitgebreide beschrijving van het contact tussen Paulus en de Joodse gemeenschap in Rome? Weet je waarom? Omdat hier, op de laatste bladzijde van het boek Handelingen, de trouw van God schittert als de zon in de morgen! Al 750 jaar, of eigenlijk altijd al, heeft God te maken met een volk dat niet wil luisteren, een volk waarvan het hart vet geworden is. Je zou zeggen: 'God heeft dat volk toch al lánq afgeschreven? Paulus hóéft toch die Joden helemaal niet meer te roepen? Hij heeft al twee keer gezegd dat

Basiliek van Sint Paulus buiten de Muren in Rome: deze kerk (ingewijd in het jaar 324) werd gebouwd boven de plaats waar volgens de overlevering het graf van Paulus is.

hij zich voortaan tot de heidenen zal richten! En tóch kan hij het niet laten om na zijn aankomst in Rome éérs boodschappers te sturen naar de Joodse leiders. Waarom?' Omdat God dat wil! Kijk, God is begonnen met Israël, Hij heeft dat volk uitgekozen. Waarom deed hij dat? God deed dat om aan álle volken te laten zien: 'Kijk, zó ga Ik met mensen om!' Israël is niet beter dan andere volken, Israël is niet slechter dan andere volken, maar Israël werd door God gekozen om in dát volk te laten zien wie Hij is. Zoals ik soms hier voorin sta met 30 kinderen en dan vraag ik aan één kind: 'Wil jij mij helpen?' Om iets te laten zien. Dat had net zo goed elk van die andere kinderen kunnen zijn, maar in dat éne kind laat je dan iets zien wat voor iederéén geldt. En wat wil God nu laten zien in Israël? God wil in Israël laten zien dat Hij trouw is! Dat als Israël wégloopt, als Israël foute dingen doet, dat Hij Zijn volk wel kan straffen, Hij kan ze ook bewust op een foute weg laten vastlopen, God kan boos worden, dat kan allemaal. Maar God laat nooit, nooit Zijn volk vallen! Hoe begonnen we deze dienst? Met Psalm 98: 'Hij heeft gedacht aan Zijn genade, Zijn trouw aan Israël nooit gekrenkt! Dit slaan al 's aardrijks einden gade (laat iedereen het zien!) hoe onze God Zijn heil ons schenkt!' En nu moeten we het even hebben over de politiek. Er zijn mensen die zeggen: 'Moet je nou eens kijken wat Israël heeft gedaan, de afgelopen jaren, hoeveel mensen zijn afgeslacht. Moeten we met zo'n volk verbonden blijven, zoals het staat in de Kerkorde van de Protestantse Kerk, dat we "onpgeefbaar verbonden" zijn met Israël? Kom nou, zeg, dat wil je toch niet?' En er zijn andere mensen die benadrukken: 'Israël is het volk van God! En God zegt: "Wie Mijn volk aanraakt, raakt Mijn oogappel aan." Dus laat je niet misleiden: wat Israël doet, is goed! Blijf de regering van Israël steunen, door dik en dun!' Misschien herken jij jezelf in één van deze posities, of misschien kijk je er nog weer anders tegenaan. Maar wat zegt de Bijbel? De Bijbel zegt níét: 'Israël is het volk van God, dús Israël doet alles goed.' Dat is niet wat de Bijbel leert. God heeft Israël niet uitgekozen om te laten zien hoe goed Israël is, God heeft Israël uitgekozen om te laten zien hoe goed Hij Zelf is! En hoe zie je dan die goedheid van God? Die zie je júíst op het moment dat Israël een foute weg bewandelt. Want God blijft óók dan trouw aan Zijn volk. Kijk, als je een voorbeeldig kind hebt, en als ouders blijf je dat kind trouw, ja... dat vindt iedereen normaal. Maar als je kind een crimineel wordt en in de gevangenis zit, en als je dán trouw blijft en je kind niet laat vallen, en op bezoek gaat in de gevangenis, kijk, dát is liefde! Dat is trouw! En hoe zit dat dan nu met de staat Israël? Doet Israël op dit moment vreselijke dingen, of doet Israël op dit moment juist de goede dingen? Daar kunnen we allemaal een mening over hebben, misschien wel een heel uitgesproken mening, maar het punt is: God blijft trouw, wát Israël ook doet. God is onopgeefbaar verbonden met Israël. En als Gód dat is, dan ben je als kind van God óók onopgeefbaar verbonden met Israël, dat kán niet anders. En daarom gaat Hij met Zijn Evangelie toch altijd weer naar Israël. Wat hoorden we aan het begin van de dienst? Paulus zegt in Romeinen 1: 'Want ik schaam mij niet voor het Evangelie van Christus, want het is een kracht van God tot zaligheid voor ieder die gelooft, eerst voor de Jood, en ook voor de Griek.' Aan het volk Israël is de Messias beloofd. En die Messias is gekomen, Jezus Christus. En toen Hij kwam, kwam Hij éérs voor Israël, Zijn eigen volk. En vervolgens voor ons allemaal, als mensen. Stel je voor dat je je eigen familie zou verwaarlozen. Ik heb dat meegemaakt: een vrouw die levenslang gehandicapt was en altijd moeite had om de dingen voor elkaar te krijgen. Haar zus zette zich in voor straatkinderen in Brazilië en voor van alles en nog wat, maar ze liet haar eigen gehandicapte zus gewoon vallen als een baksteen, ze deed niets! Stel je voor dat Jezus was gekomen, de Koning der Joden, en dat Hij Zijn eigen volk Israël verwaarloosd had! Dat zou toch vreselijk zijn? Nee, het Evangelie is éérs voor de Jood en óók voor de Griek. En daarom geeft Lukas hier, aan het einde van zijn boek, zoveel aandacht aan Paulus' gesprek met de Joden. Want in dat volk laat God zien hoe trouw Hij is. Zijn trouw aan Israël laat zien hoe trouw God is aan álle mensen! Ook aan jou! Want, even eerlijk.... Verdienen wij het? Verdienen wij de trouw van God? Zijn wij zulke goede mensen, altijd oprecht en eerlijk, altijd zorgvuldig en attent, altijd

vergeevingsgezind, altijd dienstbaar en barmhartig, enzovoorts enzovoorts? Jij en ik, we weten toch wel beter? Maar die trouw van God is zó onbeschrijfelijk groot... Het is een wonder, echt een wonder. Want in die oneindige trouw gaf Hij Zijn Zoon, gaf Hij Jezus. Paulus noemt hem in vers 20 de 'hoop van Israël', en zo is Hij ook de hoop van de volken. Lukas vertelt het: de Joden gaan weg, terwijl ze heftig met elkaar discussiëren. Zie je dat? Het is een open einde. Gods hand blijft uitgestoken naar Zijn volk.

2. Paulus ontvangt mensen in zijn huis: God gaat door!

En dan, in de laatste paar verzen van Handelingen 28, zien we dat tweede element: Paulus die vanuit zijn huurhuis het Evangelie doorgeeft. Hoe staat het er, in vers 30 en 31? 'En Paulus bleef twee volle jaren in zijn eigen gehuurde woning, en ontving allen die naar hem toe kwamen. Hij predikte het Koninkrijk van God en gaf onderwijs over de Here Jezus Christus, met alle vrijmoedigheid, ongehinderd.' Twee jaar lang, staat er. Eerder, in Caesarea, had Paulus óók twee jaar vast gezeten. Maar daar zat hij in een cel. Daar leek het of zijn leven stil stond. Het lijkt wel of God hem hier als het ware een vergoeding geeft voor die twee jaren in de cel. Hier is hij ook als gevangene, maar hij woont in zijn eigen gehuurde woning, met een soldaat die hem bewaakt, en hij kan zonder enige belemmering voluit over Jezus spreken. En dit, precies dit, is het slotakkoord van Handelingen. God gaat door! Het Evangelie vindt zijn weg, ongehinderd! Dat laatste woord, 'ongehinderd', laat dat op je inwerken! Want zó werkt God! Al heeft Paulus boeien om zijn handen, het Evangelie is niet geboeid! Weet je, wát er ook gebeurt in de wereld, Gód gaat wel door! Hij is trouw, oneindig trouw! Hij gaat wel door, maar de vraag is: ga jij door? U, jij en ik: gaan wij door? Of laat je je koppie hangen? Laat je je ontmoedigen? Of laat je je meenemen door de verleidingen van de wereld? Geef je toe aan de satan die je altijd bij Jezus vandaan wil trekken? Geef je de strijd op? God is trouw! Hij gaat door! Zelfs al zitten álle omstandigheden tegen. Ik las een verhaal op de website van GlobalRize. GlobalRize is een organisatie voor internetzending. Dus wie interesse heeft in het Evangelie kan digitaal cursussen volgen. Goed om te weten als je zélf het Evangelie aan het verkennen bent, of als je iemand kent voor wie dat geldt. Bij GlobalRize kun je niet alleen cursussen volgen, je krijgt ook een mentor, met wie je kunt chatten. Betty Krooneman is zo'n mentor. Tot 2005 was ze directeur van de Stichting Kom Over en Help. Maar Betty kreeg een chronische ziekte, die bovendien progressief is, dus die ziekte wordt steeds erger. Zij is steeds meer beperkt in haar mogelijkheden. Maar bij GlobalRize kan ze nog steeds mensen helpen als mentor. Ik lees even wat voor: 'Betty is ondanks haar ernstige ziektebeeld een van de snelst reagerende mentoren. Ze betekent ontzettend veel voor de cursisten die ze begeleidt. Een prachtig voorbeeld daarvan is Ruth (niet haar echte naam) uit India. Ruth schrijft over Betty: "Zij is fantastisch, ze is mijn vriendin. De Here God heeft mij de beste onderwijzer en vriendin gegeven die er is. Soms voel ik me ontmoedigd, maar zij is er altijd voor me. Zoals ze mij verteld heeft dat God van mij houdt, dat ik Zijn werk in uitvoering ben – dat geeft me echt de kracht om vol te houden. Ik heb haar stem nooit gehoord, maar ik weet zeker dat die zacht en vriendelijk is." Omgekeerd betekent Ruth veel voor Betty. Betty zegt: "God gaf mij de zegen iets voor haar te mogen betekenen. Dat raakt me diep in mijn eigen omstandigheden, waarin ik niet zoveel meer kan. Dat is best moeilijk. Maar God kan blijkbaar nog steeds iets met mij; dat liet Hij me zien in de contacten met deze cursist. En daar ben ik heel dankbaar voor..." Betty betekent op deze manier heel veel voor Ruth. Maar Ruth betekent op haar beurt weer veel voor anderen. Ze zegt: 'Ik getuig heel vaak van Jezus tegen mijn kamergenoten – hoe Hij mijn leven veranderd heeft, hoe Hij mij beschermt en ook hen kan beschermen, hoe Hij hun zonden kan vergeven.' Zie je het? Paulus had huisarrest in Rome, Betty is beperkt door haar ziekte. Maar God gaat door! Hoe gaat Gods Woord de wereld in? Ongehinderd! Omdat God trouw is! Hij laat Zijn trouw zien in Israël, en Hij laat Zijn trouw zien in jouw leven. Jezus Christus, het hemelse Teken van Gods trouw, Hij blinkt als Heiland en Heer. Hij schittert als Koning van de kosmos. Val voor Hem op je knieën en blijf Hem trouw, altijd. Altijd! Amen.